

30 Μαρτίου 2014

Μια μάνα καθόταν κοντά στο μικρό

της παιδάκι. Ήταν πολύ θλιμμένη. Φοβόταν πως θα πέθαινε. Το παιδάκι ήταν κάτωχρο. Τα ματάκια του κλειστά και η αναπνοή του μόλις που ακουγόταν. Που και που ανάσαινε βαθιά σαν να στέναζε. Και η μητέρα του θωρούσε όλο και πιο θλιμμένα το φτωχό πλασματάκι. Τότε ακριβώς κάποιος χτύπησε την πόρτα. Η μητέρα άνοιξε. Μπήκε τότε ένας φτωχός γεροντάκος τυλιγμένος με ένα χοντρό μάλλινο ρούχο, γιατί έξω ήταν άγριος χειμώνας. Τα πάντα έξω ήταν σκεπασμένα με χιόνι και πάγο. Ο άνεμος σφύριζε άγρια και μαστίγωνε αλύπητα το πρόσωπο του όποιου οδοιπόρου. Επειδή ο γέρος έτρεμε απ' το κρύο, μόλις το παιδάκι αποκοιμήθηκε για λίγο, βγήκε η μάνα έξω από το δωμάτιο και ετοίμασε στο γέροντα ένα ζεστό. Η μητέρα ξανακάθισε στο κάθισμά της δίπλα στο γέροντα, κοίταξε με βλέμμα τρυφερό το άρρωστο παιδάκι της, που ανάσαινε όλο και πιο

βαριά και κράτησε στοργικά το λεπτό του χεράκι.

-Τι λες, είπε η μητέρα στον γέροντα, θα μπορέσω να κρατήσω τελικά κοντά μου το μικρό μου παιδί; Πιστεύω, πως ο Κύριός μας δεν θα θελήσει να μου το πάρει.

Ο γέροντας, που ήταν ο ίδιος ο θάνατος, κούνησε το κεφάλι του, αλλά με τέτοιο τρόπο, που σήμαινε και ναι και όχι. Η μητέρα χαμήλωσε το βλέμμα της. Δάκρυα καυτά κύλισαν στα μάγουλά της. Το κεφάλι της έγινε βαρύ. Τρεις νύχτες και τρεις μέρες δεν έκλεισε μάτι. Και τώρα ένιωθε ακατανίκητη την ανάγκη να κλείσει τα μάτια της, έστω και για λίγο. Την πήρε για λίγο ο ύπνος, μόνο για λίγο όμως, γιατί αμέσως τινάχτηκε ξαφνικά, ενώ έτρεμε από το κρύο.

-Τι είναι αυτό πάλι; είπε κοιτάζοντας γύρω της. Νόμιζε πως ονειρευόταν. Αλλά όχι! Ήταν ξύπνια. Όμως το γεροντάκι είχε εξαφανιστεί! Το ίδιο και το αγαπημένο της παιδί! Το είχε πάρει μαζί του. Στη γωνιά το παλιό ρολόι του τοίχου γύριζε, ολοένα γύριζε. Το βαρύ μολυβένιο του βαρίδι γλίστρησε στο δάπεδο. Μπουμ! ακούστηκε στη γαλήνη, που βασίλευε μέσα στο δωμάτιο. Και το ρολόι σώπασε κι αυτό. Η φτωχή μητέρα πετάχτηκε έξω απ' το σπίτι και φώναζε αναζητώντας το παιδί της. Εκεί έξω, μέσα στα χιόνια, καθόταν μια γυναίκα ντυμένη με μαύρο μακρύ φόρεμα. Αυτή είπε στη μητέρα. «Ο θάνατος ήταν στο σπίτι σου. Τον είδα, που έφευγε βιαστικός με το παιδί στην αγκαλιά του. Τρέχει πιο γρήγορα απ' τον άνεμο και ποτέ δεν δίνει πίσω ο,τι πήρε».

-Πες μου, σε παρακαλώ, είπε η πονεμένη μάνα, ποιόν δρόμο πήρε; Δείξε μου το δρόμο κι εγώ θα τον βρω.

-Ξέρω ποιόν δρόμο πήρε, είπε η μαυροφορεμένη γυναίκα, που δεν ήταν άλλη από τη Νύχτα. Προτού, όμως, σου δείξω το δρόμο, πρέπει να μου τραγουδήσεις όλα τα τραγούδια, που τραγούδησες στο παιδί σου. Μου αρέσουνε τόσο πολύ! Τα έχω ξανακούσει πολλές φορές, όταν τα τραγουδούσες.

-Θα σου τα τραγουδήσω όλα, όλα, είπε η μάνα, αλλά μη με εμποδίζεις τώρα. Είναι ανάγκη να συναντήσω τον θάνατο, να βρω το παιδί μου!

Η Νύχτα δεν ξαναμίλησε. Έμεινε σιωπηλή και σοβαρή. Τότε η μάνα έπλεξε τα χέρια της και τραγούδησε και έκλαψε. Και ήταν τόσο πολλά τα τραγούδια της! Μα ακόμα πιο πολλά τα δάκρυά της.

Η Νύχτα τότε της είπε: Πήγαινε προς τα δεξιά, στο σκοτεινό δάσος. Εκεί είδα το θάνατο να πηγαίνει με το παιδάκι σου. Προχώρησε βαθιά μέσα στο δάσος η μάνα. Όμως εκεί διασταυρώνονταν τα μονοπάτια. Δεν ήξερε πια προς τα που να πάει. Εκεί ακριβώς ήταν κι ένας αγκαθωτός θάμνος. Δεν είχε ούτε φύλλα, ούτε

λουλούδια. Πως να έχει, αφού τώρα ήταν χειμώνας; Στα κλαδιά του κρέμονταν μονάχα κρύσταλλα πάγου.

-Μήπως είδες το θάνατο να περνάει από εδώ με το παιδάκι μου στην αγκαλιά του; ρώτησε η μάνα.

-Και βέβαια τον είδα, είπε ο θάμνος. Δε σου λέω όμως ποιό μονοπάτι πήρε, αν δεν με ζεστάνεις πρώτα στη μητρική σου αγκαλιά. Είμαι τόσο παγωμένος, σε λίγο θα παγώσω ολότελα και θα πεθάνω. Η μάνα αγκάλιασε τότε σφιχτά στο στήθος της το θάμνο, για να ζεσταθεί. Τ' αγκάθια του μπήχτηκαν στις σάρκες της. Το αίμα ανάβλυζε καυτό απ' τις πληγές της μάνας. Όμως ο θάμνος ζεστάθηκε. Καινούργια πράσινα φύλλα σκέπασαν τα κατάξερα κλωνιά του και ανθοί πρόβαλαν πάνω σ' αυτά καταμεσίς στην παγωμένη χειμωνιάτικη νυχτιά. Τόσο θερμή ήταν η καρδιά της πονεμένης μάνας! Ο θάμνος τότε της έδειξε το μονοπάτι, που έπρεπε να πάρει

Περπάτησε, περπάτησε όσο μπορούσε πιο γρήγορα η μάνα χωρίς ούτε στιγμή να χάσει κι ούτε για λίγο να σταθεί να ξαποστάσει. Έτσι έφτασε στην ακτή μιας θάλασσας. Όμως δεν βρίσκονταν εκεί ούτε καράβι, μα ούτε και βάρκα. Η θάλασσα δεν ήταν τόσο παγωμένη, για να μπορέσει να την κρατήσει επάνω της ο πάγος. Μα ούτε πάλι τόσο ρηχή, για να μπορέσει να τη διασχίσει περπατώντας στο βυθό της. Και όμως έπρεπε να περάσει, αν ήθελε να βρει το παιδάκι της. Έσκυψε τότε χαμηλά κι άρχισε να πίνει το νερό της θάλασσας. Όμως ήταν αδύνατο να πιεί όλο το νερό της θάλασσας, για να ανοίξει ο δρόμος. Δεν μπορεί να το κάνει αυτό ένας άνθρωπος. Όμως η πονεμένη μάνα σκεφτόταν μήπως γίνει κάποιο θαύμα, για να μπορέσει να καταπιεί όλη τη θάλασσα.

-Όχι, αυτό δε γίνεται της είπε τότε η θάλασσα. Θα ήθελα όμως να κάνουμε οι δυό μας μια συμφωνία, για να σε αφήσω να περάσεις. Μου αρέσει να μαζεύω όμορφα μαργαριτάρια. Τα δικά σου μάτια είναι τα πιο φωτεινά και τα πιο λαμπερά απ' όσα μέχρι τώρα είδα. Αν μου τα δώσεις, θα σε πάρω στη ράχη μου και θα σε μεταφέρω στο θερμοκήπιο του θανάτου. Εκεί μένει ο θάνατος και φροντίζει και καλλιεργεί λουλούδια και δέντρα. Κάθε λουλούδι και κάθε δέντρο είναι κι από μια ανθρώπινη ζωή.

-Και τι δε θα 'δυνα, για να μπορέσω να πάω ως το παιδί μου, απάντησε με δάκρυα η μάνα. Και έκλαψε τόσο πολύ, ώσπου τα μάτια της έπεσαν στο βυθό της θάλασσας και έγιναν εκεί ατίμητα μαργαριτάρια. Κι η θάλασσα, πιστή στο λόγο της, τη σήκωσε στη ράχη της και τη μετέφερε στην απέναντι ακτή. Εκεί βρισκόταν ένα θαυμάσιο ευρύχωρο σπίτι. Η φτωχή μάνα δεν ήταν σε θέση να μαντέψει, αν ήταν κάποιο βουνό με δάσος και σπηλιές η αν ήταν κάτι άλλο. Η μάνα δεν έβλεπε πια. Τα μάτια της τα είχε δώσει στη θάλασσα.

-Πως θα μπορέσω να βρω το θάνατο, που έφυγε μαζί με το παιδί μου, αναρωτήθηκε η μάνα.

-Δεν ήρθε ακόμα εδώ, της αποκρίθηκε μια φωνή. Ήταν μια γερόντισσα, που φρόντιζε το σπίτι του θανάτου. Πως όμως μπόρεσες να έρθεις ως εδώ; τη ρώτησε. Ποιός σε βοήθησε;

-Ο Κύριος με βοήθησε, αποκρίθηκε η μάνα. Πιστεύω πως κι εσύ θα φανείς σπλαχνική. Πες μου, θα μπορέσω να βρω το παιδί μου;

-Δεν το ξέρω, είπε η γερόντισσα. Και εσύ πάλι δε βλέπεις. Πολλά λουλούδια και δέντρα μαράθηκαν απόψε κι ο θάνατος, όπου να 'ναι, έρχεται για να τα μεταφυτέψει. Θα ξέρεις πως κάθε άνθρωπος έχει το δέντρο του η το λουλούδι της ζωής του εδώ. Εξωτερικά φαίνονται σαν τ' άλλα φυτά. Τούτα εδώ έχουν καρδιά, που χτυπάει. Και η καρδιά των παιδιών κι αυτή το ίδιο πάλλει. Πάρε αυτόν το δρόμο. Ίσως αναγνωρίσεις την καρδιά του παιδιού σου. Όμως, πες μου, τι θα μου δώσεις, αν σου πω, τι πρέπει να κάνεις έπειτα;

-Δεν έχω τίποτε πια να δώσω, είπε αναστενάζοντας με πόνο η μάνα. Όμως, θα μπορούσα να πάω ως την άκρη του κόσμου για χατήρι σου.

-Δεν υπάρχει καμμιά ανάγκη να πας ως εκεί, είπε η γερόντισσα. Μπορείς όμως να μου δώσεις τα όμορφα μαύρα σου μαλλιά. Το ξέρεις και η ίδια πόσο ωραία είναι. Μου άρεσαν πάρα πολύ. Αντί γι' αυτά θα σου δώσω τα δικά μου άσπρα μαλλιά. Κάτι είναι κι αυτό.

-Αυτό είναι όλο; Τίποτε άλλο μη μου ζητήσεις. Τα μαλλιά μου σου τα δίνω μετά χαράς! Και της έδωσε τα δικά της μαύρα μαλλιά και πήρε τα άσπρα της γερόντισσας. Έπειτα πήγαν στο μεγάλο θερμοκήπιο του θανάτου. Εκεί έβλεπε κανείς λογής- λογής λουλούδια και δέντρα χίλιων λογιών.

Εδώ βρίσκονταν τριαντάφυλλα, παρά πέρα χρυσάνθεμα, και πιο εκεί γαρύφαλλα εξαίσια. Μερικά φαίνονταν γερά, άλλα άρρωστα. Νερόφιδα αναπαύονταν πάνω σ'

αυτά και μαύρες καραβίδες έσφιγγαν με τις τανάλιες τους το κοτσάνι τους. Αλλού πάλι υψώνονταν μεγαλόπρεπα πλατάνια, ωραιότατες φοινικιές, περήφανες βαλανιδιές, κι αλλού μοσχοβολούσε θυμάρι με όμορφα λιλά λουλουδάκια. Κάθε δέντρο και κάθε λουλούδι είχε το όνομά του. Όλα αντιπροσώπευαν ανθρώπινες ζωές στον κόσμο ετούτον. Και ήταν ζωές άλλες απ' την Κίνα, άλλες απ' τη Γροιλανδία, άλλες απ' την Ευρώπη και γενικά απ' όλον τον κόσμο. Έβλεπε κανείς δέντρα μεγάλα να είναι φυτρωμένα σε μια μικρή γλάστρα, έτοιμη να σπάσει. Κι έβλεπε επίσης σε κάποιες μεριές μερικά αρρωστιάρικα λουλούδια σε παχειά γη με λίπασμα άφθονο, πολύ φροντισμένα, παραχαϊδεμένα θα ' λεγες. Η φτωχή όμως μάνα έσκυβε στα πιο μικρά λουλουδάκια κι άκουγε την ανθρώπινη καρδούλα τους να χτυπάει. Δεν άργησε ανάμεσα στα εκατομμύρια λουλούδια να αναγνωρίσει την καρδιά του παιδιού της.

-Αυτό είναι το λουλούδι του παιδιού μου, έκραξε ξαφνικά η μάνα με απέραντη συγκίνηση και άπλωσε τα χέρια της σ' ένα μικρό μπλε κρόκο, που έγερνε άρρωστος το κεφαλάκι του σε μια πλευρά.

-Μην το αγγίζεις! Φώναξε η γερόντισσα. Στάσου όμως εδώ κι όταν έρθει ο θάνατος -τον περιμένω από στιγμή σε στιγμή- μην τον αφήσεις να ξερριζώσει το λουλούδι. Για να φοβηθεί, απείλησέ τον πως αν το ξερριζώσει, θα ξερριζώσεις κι εσύ όσα λουλούδια θα βρεθούν μπροστά σου. Είναι υπεύθυνος απέναντι στο Θεό για κάθε λουλούδι και δεν επιτρέπεται χωρίς άδεια του Θεού να ξερριζωθεί κανένα. Ξαφνικά μια παγερή πνοή έγινε αισθητή, όπως τότε στο δωμάτιο με το παιδί της. Η τυφλή μάνα κατάλαβε πως ήταν ο θάνατος, που είχε έρθει.

-Πως μπόρεσες να βρεις το δρόμο ως εδώ; ρώτησε έκπληκτος. Πως μπόρεσες να έρθεις μάλιστα και πριν από μένα;

-Είμαι μάνα, απάντησε απλά η μάνα. Και η μάνα τρέχει πιο γρήγορα κι απ' το θάνατο!

Ο θάνατος άπλωσε το μακρύ του χέρι στο τρυφερό λουλουδάκι, που ήταν το λουλούδι του παιδιού της, αλλά η μάνα το προστάτεψε με τα χέρια της τόσο καλά, μα και τόσο προσεκτικά, ώστε δεν άγγιξε ούτε ένα φυλλαράκι του. Ο θάνατος τότε φύσηξε με την παγωμένη πνοή του πάνω στα χέρια της, κι ήταν η πνοή του τόσο παγωμένη, πιο παγωμένη κι απ' τον κρύον άνεμο, ώστε τα χέρια της έπεσαν κάτω αδύναμα πια.

-Δεν μπορείς να κάνεις τίποτα ενάντια στο έργο μου, είπε ο θάνατος.

-Μπορεί ο Κύριός μας να καταλύσει το έργο σου, αποκρίθηκε η μάνα.

-Όμως κι εγώ το θέλημά του δεν κάνω; είπε ο Θάνατος. Είμαι ο κηπουρός του. Παίρνω τα λουλούδια του και τα δέντρα του και τα μεταφυτεύω στο μεγάλο κήπο του Παραδείσου, που βρίσκεται σε άγνωστη κι αλαργινή για σας χώρα. Δεν μπορώ όμως να σου πω λεπτομέρειες για τη ζωή τους εκεί.

-Δος μου το παιδί μου, έκραξε με απελπισία η μάνα κλαίοντας κι άρπαξε με τα χέρια της δυό όμορφα λουλούδια και φώναξε με απόγνωση στο Θάνατο:

-Θα σου ξεριζώσω όλα τα λουλούδια! Είμαι τόσο απελπισμένη, που δεν ξέρω πια τι κάνω.

-Μη! Μη τα αγγίξεις! Φώναξε τρομαγμένος ο Θάνατος. Λες πως είσαι δυστυχισμένη. Και όμως, να, που θέλεις να κάνεις και μια άλλη μάνα δυστυχισμένη!

-Μια άλλη μάνα! Επανέλαβε μηχανικά η μάνα. Μια άλλη μάνα! Η φτωχή μάνα άφησε προσεκτικά τα δυό λουλούδια.

-Πάρε πίσω τα δυό σου μάτια, είπε τότε ο Θάνατος. Τα ψάρεψα στη θάλασσα. Έλαμπαν τόσο πολύ! Δεν ήξερα όμως πως ήτανε τα δικά σου μάτια. Πάρτα πίσω. Τώρα είναι πιο φωτεινά από πριν. Και τώρα κοίταξε στο βάθος του πηγαδιού εκεί παρακάτω. Θα σου πω το όνομα των δυό λουλουδιών, που ήθελες να ξεριζώσεις. Και θα ιδείς όλο τους το μέλλον. Θα ιδείς και όλη τους την ανθρώπινη ζωή. Θα ιδείς τι πήγαινες να καταστρέψεις...

Η μάνα κοίταξε στο βάθος του πηγαδιού, τι ήταν όμως εκείνο που έβλεπε;

-Θεέ μου! αναφώνησε. Ήταν κάτι έκτακτο, κάτι το απερίγραπτα και θαυμαστά όμορφο να βλέπει πως το λουλούδι έγινε ευλογία για τον κόσμο. Πόση ευτυχία και χαρά σκόρπιζε γύρω του!

Έπειτα κύταξε τη ζωή του άλλου λουλουδιού. Όμως έφριξε από ο,τι είδε. Η ζωή του άλλου λουλουδιού ήταν ζωή φρίκης και τρόμου. Παντού σκορπούσε την τυραννία, το έγκλημα, την καταστροφή αυτός, που τη ζωή του έβλεπε να ξετυλίγεται. Τέτοιος εγκληματίας δεν είχε ξαναφανεί στον κόσμο, που αυτός ζούσε, και έσπερνε τη δυστυχία και τον τρόμο γύρω του.

-Και τα δυό μπορούν να γίνουν, όχι βέβαια ταυτόχρονα, αλλά η το ένα η το άλλο, είπε τότε ο Θάνατος.

-Ποιό από τα δυό λουλούδια είναι το λουλούδι της ευλογίας του Θεού;

-Αυτό δεν μπορώ να σου το πω, αποκρίθηκε ο Θάνατος. Μπορώ όμως να σου πω πως μόνο το ένα απ'αυτά τα λουλούδια μπορεί να είναι το μέλλον του παιδιού σου. Είδες το μέλλον του παιδιού σου Διάλεξε το ένα από τα λουλούδια που έχεις στα χέρια σου. Δεν μπορώ όμως να σου πω ποιό είναι το ένα η το άλλο. Θα τολμήσεις όμως να του ορίσεις εσύ το μέλλον του; Θα τολμήσεις;

-Ποιό είναι το ευλογημένο μέλλον του παιδιού μου; Έκραξε τότε με λαχτάρα η μάνα.

-Πες μου, σε θερμοπαρακαλώ, ποιό είναι το ευλογημένο μέλλον του παιδιού μου. Σώσε το αθώο παιδάκι μου! Σώσε το παιδί μου από τη δυστυχία αυτή και από αυτό το φρικτό και απαίσιο μέλλον, που μου δημιούργησε φρίκη απερίγραπτη βλέποντάς το. Δείξε μου το καλό!

-Διάλεξε μόνη σου! Εγώ δεν μπορώ να σου πω τίποτε.

-Ω, δεν τολμώ, ψέλισε με απόγνωση η μάνα. Δεν τολμώ! Πάρε καλύτερα το παιδί μου τώρα. Πάρτο στο βασίλειο του Θεού μικρό αγγελούδι, όπως είναι. Λησμόνησε τα δάκρυά μου. Ξέχασε τις προσευχές μου και ο,τι είπα κι έκανα ως τώρα.

-Δεν καταλαβαίνω, είπε ο Θάνατος. Θέλεις πίσω το παιδί σου η θέλεις να το πάρω μαζί μου στην άγνωστη χώρα του Θεού;

Η μάνα έπεσε στα γόνατα. Ύψωσε τα χέρια της και τα πλημμυρισμένα από δάκρυα μάτια της στον ουρανό και είπε από τα βάθη της καρδιάς της: «Κύριε και Θεέ μου, μην εισακούσεις την προσευχή μου. Σε ικέτεψα και ο,τι μέχρι τώρα έκανα, για να σώσω το παιδί μου, εφόσον δεν είναι σύμφωνα με το θέλημά Σου. Το δικό Σου θέλημα είναι το πιο σωστό και το πιο καλό και όχι το δικό μου. Ω, μη με ακούσεις, Κύριέ μου. Μην πραγματοποιήσεις ο,τι Σου ζήτησα τόσο επίμονα! «Ουχ ως εγώ θέλω, αλλ' ως Συ!» είπε η μάνα και έγειρε με βαθειά υποταγή το κεφάλι...

Και ο Θάνατος έφυγε με το παιδί της, κατευθυνόμενος προς την άγνωστη αλλά μακάρια χώρα του Θεού...

Tou Hans Cristian Andersen,

Απόδοση από τα σουηδικά με μικρή διασκευή

Πηγή: en-ypomoni-akymanto.blogspot.gr